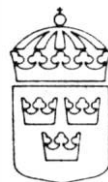

Motion till riksdagen

1988/89:Jo814

av Birthe Sörestedt m.fl. (s)

Luftföroreningar

Mot.
1988/89
Jo814-821

Luften vi andas är oumbärlig för vår överlevnad. Utan kretsloppet av syre och koldioxid och sol och vind vore liv på jorden omöjligt. Luftförorelserna är nödvändiga för att jordens gynnsamma klimat skall bibehållas. Men samtidigt tar vinden med sig rökgaser och andra utsläppta föroreningar. Luften har tyvärr betraktats som en bra och gratis soptunna, men vi har sedan några decennier visat att vi närmar oss gränsen för miljörisker och nu förstår vi att vi närmat oss gränsen för allmänna hälsorisker. Kroniska lufttrörsjukdomar, allergier och cancer kan orsakas eller förstärkas av oren luft.

I tätortsmiljön är det främst bilavgaser, uppvärmning och sopförbränning samt eventuella rökgaser som förorenar luften. Kemiska ämnen, bl.a. lösningsmedel som släpps ut, kan också innebära risker för omgivningen.

Också inomhus i bostäder och på arbetsplatser utsätts vi för hälsorisker på grund av att vi andas luft som är förorenad av t.ex. formaldehyd, mögel, radon eller rökgaser och lösningsmedel från verktyg och maskiner.

Även om industrin har minskat sina utsläpp och också bilarna, kan den ökade produktionen och trafiken medverka till att luftkvaliteten endast långsamt förbättras.

Vid all tillståndsgivning skall vi ställa höga krav för att minska och neutralisera utsläppen till miljön. Det är nödvändigt att industrin fortsätter att mäta sina egna utsläpp, eftersom det behövs för att rätt sköta reningsutrustningen. Men en årlig kontroll av myndigheter – eller statliga laboratorier – behövs också.

För att förbättra kontrollmöjligheten bör mättekniken för luftföroreningar utvecklas så, att det blir möjligt med kontinuerlig mätning. Det är också nödvändigt att ställa hårda krav på kontrollprogrammen och kontrollen av att företagen verkligen följer dem. Företagen måste också utbilda alla driftsansvariga i miljöfrågor. Det tjänar både företagen och miljön på.

En stor del av de luftföroreningar som drabbar Sverige och speciellt sydvästra Sverige kommer från kontinenten, från Väst- och Östeuropas stora industriområden och tätbefolkade regioner. Men en hel del står Sverige själv för och det finns också svenska utsläpp som drabbar våra grannländer.

Vi måste också nationellt föregå som ett gott exempel i de internationella fall som söker minska luftföroreningarna. Därför bör myndigheterna i Sverige snarast upprätta svenska gränsvärden för utomhusluft när det gäller åtminstone svaveldioxid, kväveoxider, koloxid och tungmetallpartiklar. Det bör också finnas gränsvärden för t.ex. benzpyren och dioxiner.

Det program för bättre luftkvalité som regeringen avser lägga 1989 måste

innebära flera mätstationer och mätning av flera föroreningar än nu. Det bör också innefatta epidemiologiska undersökningar i starkt förorenade områden för att göra det möjligt att tidigt upptäcka risker för befolkningens och främst barnens hälsa.

Mot. 1988/89
Jo814

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

1. att riksdagen hos regeringen begär att gränsvärden för utomhusluft upprättas,
2. att riksdagen hos regeringen begär att gränsvärden i inomhusluften för formaldehyd och mögelsporer sätts,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförs om att naturvårdsverkets luftkontrollprogram utvidgas med flera mätstationer och fler ämnen som mäts,
4. riksdagen hos regeringen begär att epidemiologiska undersökningar utförs på befolkningen i starkt förorenade områden för att upptäcka hälsorisker,
5. att riksdagen hos regeringen begär att ett nationellt luftvårdsprogram upprättas och att kommuner och/eller län upprättar egna luftvårdsplaner.

Stockholm den 24 januari 1989

Birthe Sörestedt (s)

Maja Bäckström (s)

Ines Uusmann (s)

Karin Wegestål (s)